

תובענות ייצוגיות

פברואר 2024

עו"ד דורון רדעי, עו"ד ניצן גדות

1 הגשת תצהיר תגובה המתייחס לעובדות מאוחרות יותר ממועד הגשת בקשת האישור רע"א 6501/23 טריא פי2פי בע"מ נ' עמית גנסין ואח'

2 צירוף מספר משיבות לבקשת אישור אחת עע"מ 852/23 סוזנה ניראל סודמי ואח' נ' המועצה הדתית אשקלון ואח'

3 "גבול עליון" ו"גבול תחתון" בהגדרת קבוצה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית בית המשפט המחוזי מרכז-לוד – ת"צ 61784-02017 כרמי ואח' נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ

פסיקה

1 הגשת תצהיר תגובה המתייחס לעובדות מאוחרות יותר ממועד הגשת בקשת האישור רע"א 6501/23 טריא פי2פי בע"מ נ' עמית גנסין ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בלוד (כב' השופט יחזקאל קינר) במסגרתה אושר צירופו של תצהיר מטעם המשיבים כראיה בהליך של בקשה לאישור תובענה כייצוגית.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) דחה את הבקשה, וזאת על יסוד הנימוקים הבאים: "במקרה דנן, הצדדים חלוקים ביחס לשאלה האם קשיי הנזילות, אותם חוו חלק מלקוחות החברה, מאפיינים את תקופת תחילת משבר הקורונה בלבד, כטענת ההגנה של החברה, או שמא גם תקופות אחרות, כטענת המשיבים. בנסיבות המקרה, תצהיר המתייחס לתקופה אחרת, אף אם היא מאוחרת למועד הגשת התובענה, בוודאי עשוי להעיד על שאלה זו ולסייע בבירור הפלוגתא. ודוק, הגם שעילות התביעה מבוססות על ראיות שהציגו המשיבים בבקשת האישור ואשר, מטבע הדברים, נוגעות ליכולת הלקוחות למשוך את הכספים בתקופה עובר להגשת הבקשה, אין משמעות הדבר כי לראיות הנוגעות להתנהלות החברה בתקופה מאוחרת יותר, אין מניה וביה כל רלוונטיות לבחינת יכולת החברה לעמוד בהתחייבות הנטענת לנזילות מיידית (התחייבות המוכחשת על ידי החברה). כך, למשל, כפי שציין בית המשפט קמא, ראיות כאמור יכולות ללמד על כך שמבנה הפעילות של החברה אינו מבטיח את יכולתה לעמוד בהתחייבות שכזו גם בתקופות שאינן בגדר מצבי קיצון (תקופת הקורונה), ולפיכך כי מצגיה

הנטענים של החברה בעניין זה היו מטעים מלכתחילה. ודוק, הלקוח הנוסף, על פי האמור בתצהירו, פתח את חשבונו בחברה בשנת 2017, ועל כן לא יכול להיות ספק שהוא נמנה על חברי הקבוצה לגביה התבקש מלכתחילה לנהל תובענה כייצוגית. השאלה המתעוררת, אם כן, היא האם אירועים שהתרחשו לחבר קבוצה לאחר הגשת בקשת האישור עשויים להיות רלוונטיים לביסוס הנטען בה. לשאלה זו אין מטבע הדברים תשובה כללית, אלא היא תלויה במכלול נסיבות המקרה, ובכלל זה בטיב הטענות המועלות בבקשת האישור וביריעת המחלוקת שבין הצדדים כפי שזו מתגבשת בשים לב לטענות ההגנה. בעניינו, כאמור, סבר בית המשפט קמא כי התצהיר עשוי להיות רלוונטי. בהינתן הנטען בבקשת האישור (אשר כללה גם התייחסות להטעיית לקוחות, ולא רק להפרת התחייבויות כלפיהם) והמחלוקות בין הצדדים (הנוגעות גם לאפשרות החברה לעמוד בהתחייבות הנטענת לנזילות מיידית), אינני מוצא כי נפלה טעות בהחלטה זו." (החלטה מיום 24.1.2024).

בשם המבקשות: עו"ד שרון לובצקי הס, עו"ד שחר הרון.

2 צירוף מספר משיבות לבקשת אישור אחת

עע"מ 852/23 סוזנה ניראל סודמי ואח' נ' המועצה הדתית אשקלון ואח'

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (השופטת י' רז-לוי) אשר מחק מועצות דתיות נוספות אשר צורפו כמשיבות לבקשת האישור בנימוק שאת הבקשה נגדם יש להגיש בהליך נפרד.

בית המשפט העליון (כבוד השופטים יעל וילנר, עופר גרוסקופף ויחיאל כשר) קיבל את הערעור, וזאת בנימוק הבא: "אין מניעה בדין, שבקשה לאישור תובענה כייצוגית תוגש נגד מספר משיבות שונות, ובלבד שביסוד התובענה עומדת שאלה עובדתית או משפטית משותפת (וראו תקנה 26 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, החלה גם ביחס לתובענות ייצוגיות מכוח הוראת תקנה 19 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010). במקרים מתאימים, אף רצוי לפעול בדרך זו על מנת להביא לייעול הדיון, ולמנוע הכרעות סותרות. משכך, לא היה מקום למחוק את המשיבות 2-4 מבקשת האישור שהגישו המערערים, רק מהטעם שכריכת התביעות נגדן נעשתה ביוזמת מגישי בקשת האישור, וזאת גם אם סמכות השיפוט המקומית בעניינן של חלק מהמשיבות היא במחוז אחר." (החלטה מיום 5.2.2024).

בשם המערערים: עו"ד נריה הרואה, עו"ד ולריה פלקסברג. בשם המשיבים: עו"ד גלעד אזולאי, עו"ד אליהו בוסקילה, עו"ד משה חורי.

"גבול עליון" ו"גבול תחתון" בהגדרת קבוצה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית
 בית המשפט המחוזי מרכז-לוד – ת"צ 61784-02017 כרמי ואח' נ' חברת פרטנר תקשורת
 בע"מ

החלטה של בית המשפט המחוזי (כבוד השופטת מיכל נד"ב) בנושא גבולות הגדרת הקבוצה מבחינת מועדים, וזאת בהעדר התייחסות מפורשת לכך בבקשה עצמה ובהחלטת בית משפט לאשרה.

ביחס לגבול התחתון, כלומר הגבול שממנו מתחילה הגדרת הקבוצה אימץ בית המשפט את טענת המבקשים שטענו לתקופת ההתיישנות, בקובעו כדלקמן: "אינני סבורה כי ניסוח בקשת האישור והתובענה נושא הדיון, על אף ציון הסכום השנתי בלבד בכותרת המסמכים, יש בה כדי להכריע לעניין היקף בקשת האישור והתובענה. אפילו היה ספק, הרי שבתגובה לתשובת הנתבעת הבהירו התובעים כי התובענה אינה מוגבלת לשנה. על כן לא נפגעה הגנת הנתבעת בהליך שהביא להחלטת האישור. גם נוכח הפסיקה שהובאה לעיל, אני מקבלת את טענת התובעים כי יש לראות את "הגבול התחתון" של הגדרת הקבוצה - 7 שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור."

ואילו ביחס לגבול העליון, כלומר הגבול שבו תסתיים הגדרת הקבוצה, אימץ בית המשפט את טענת המשיבה אשר טענה למועד הגשת בקשת האישור, בקובעו כדלקמן: "אני סבורה כי הנטל להוכיח כי הנתבע ממשך בהתנהלותו המפרה, הוא על המבקש להרחיב את הקבוצה, כשם שהנטל עליו להוכיח את ההתנהלות המפרה בהתאם לבקשת האישור. אני גם סבורה כי נטל זה חל לגבי התקופה מהגשת בקשת האישור ועד לאישור, כמו גם לגבי התקופה שממועד אישור בקשת האישור ועד לפסק הדין... נוכח ההלכה בדבר הנטל להוכיח המשך ההתנהלות עד אישור הבקשה, מקל וחומר שנטל ההוכחה הוא על המבקש, כשהוא מבקש להרחיב את הקבוצה בשל המשך התנהלות מפרה נטענת של המשיב עד מועד פסק הדין. כמו כן הדבר אף הגיוני, זאת עת חולפות לא פעם, כמו בענייננו, מספר שנים בין מועד הגשת התובענה ועד לאישור התובענה וחלוף המועדים לערעורים וההחלטות בעניינים. אין חזקה כי הנתבעת המשיכה בהפרה, מה גם שטענת המשיבה היא לטעות של נציגה והיא גם טענה כי ההנחיות לנציגים ברורות, אף שהעליתי תהיות בעניין זה בהחלטת האישור (ר' ס' 73). כאמור, ס"ק 10(א) נותן לבית המשפט שיקול דעת אם לאשר את התובענה עד החלטת האישור או למועד קודם, לפי הנסיבות שלפניו, ואילו ס"ק 10(ב) הוא החריג והוא אינו אוטומטי. בקשת האישור בענייננו הוגשה ביום 28.2.2017. החלטת האישור היא מיום 22.3.2021. בענייננו לא הובאה ראשית ראייה להמשך התנהלות הנתבעת והדברים נטענו בעלמא. ב"כ התובעים טען כי הוגשו שלושה הליכים נוספים באותה עילה בשנת 2023 וכי יש בכך להעיד על המשך ההתנהלות. אלא שמסתבר כי שניים משלושת ההליכים נמחקו, וההליך השלישי הוא הליך שהגיש ב"כ התובעים באוגוסט 2023. התובעים לא עמדו בנטל המוטל עליהם, להוכיח רצף התנהלות פגומה של הנתבעת מאז שנת 2017 (מועד הגשת בקשת האישור) ועד החלטת האישור, ואף לא לאחריה. לא זו אף זו, משבחר ב"כ התובעים להגיש תובענת המשך העוסקת באותה עילה כנגד הנתבעת (ביחד עם עילות נוספות), הוא יוכל במסגרתה להוכיח טענותיו באשר להמשך התנהלות כנטען. יש לציין כי הגשת התובענה הנוספת

עומדת בניגוד לתכליות שעליהן עמדה הפסיקה לגבי סעיף 10(ב) (לחסוך בהתדיינויות נוספות ולייתר את הצורך בהגשת תובענות המשך וכיוצ"ב). על כן אני קובעת שאין מקום להרחיב את הקבוצה לתקופות שמעבר למועד הגשת בקשת האישור. את הטענות לגבי התקופות האלה יוכל התובע הייצוגי שהגיש את תביעת ההמשך להוכיח בתביעתו. " (החלטה מיום 11.2.2024).

בשם המבקשים: עו"ד רם גורודיסקי. בשם המשיבה: עו"ד ירון רייטר, עו"ד אריאלה אבלוב, עו"ד צביקה גולדס.

רעיונות, הצעות ומאמרים ניתן לשלוח אלינו למייל: office@rgl.co.il

לרישום לקבלת ניוזלטר תובענות ייצוגיות במייל ו/או לעיון בגיליונות קודמים
היכנסו ללינק: [/https://www.rgl.co.il/newsletter](https://www.rgl.co.il/newsletter)
או סרקו:

הרחמן הוא יחזיר שביטנו ושביט עמו בית ישראל במהרה בימינו, ויוציאנו מכל צרותינו לרוחה, ומאפלה לאורה בקרוב, ואמרו כל העם אמן.